

SVENSKA SKIDFÖRBUNDET
SWEDISH SKI ASSOCIATION

PRESDIREKTÖR
H.M.: KONUNG
CARL XVI GUSTAF

STYRELSE
M. EKEDÖTTER-ERIKSSON
SOLBERG
ÖRNSTRÖM
FISCHER
WERNERSSON

Svenska Skidförbundets policy och handlingsplan mot sexuella trakasserier inom idrotten.

Detta är en policy och en handlingsplan mot trakasserier på grund av kön och sexuella trakasserier.

Till handlingsplanen bifogas även en vägledning.

Syftet med denna policy, handlingsplan och vägledning är att motverka och förebygga trakasserier på grund av kön och sexuella trakasserier.

Inom idrotten:

- ska ingen behöva känna sig kränkt, trakasserad, diskriminerad eller känna obehag på grund av könstillhörighet.
- accepteras ingen form av sexuella trakasserier

VAD ÄR TRAKASSERIER PÅ GRUND AV KÖN OCH SEXUELLA TRAKASSERIER?

- Sexuella trakasserier betyder ovälkommet uppträdande av sexuell natur som kränker flickor och pojkar, kvinnor och män, vilka är aktiva, ideellt arbetande eller anställda inom idrottsrörelsen.
- Med trakasserier på grund av kön avses ett uppträdande som kränker flickors och pojkars, kvinnors och mäns värdighet och som har samband med kön, vilka är aktiva, ideellt arbetande eller anställda inom idrottsrörelsen.
- Det viktigaste kännetecknet för trakasserier är att de är oönskade av den som utsätts för dem.
- Avgörande är den utsattes upplevelse, inte trakasserarens motiv.

Sexuella trakasserier kan vara av olika slag, fysiskt, verbalt eller icke-verbalt. Det kan vara fråga om till exempel oönskad fysisk kontakt såsom onödig beröring av en annan persons kropp, ovälkomna och återkommande förslag eller påtryckningar, oönskad visning av pornografiska bilder och texter, visslingar, blickar eller gester som är anstötliga. Det kan också vara annat uppträdande eller yttranden som svärta ner eller förlöjliga individen på grund av kön eller sexuell läggning.

Sexuella trakasserier handlar inte om en ömsesidig flirt, utan om att någon utsätts för en ovälkommen handling med anspelning på sex. När sexuella trakasserier förekommer drabbar det ofta någon som står i en beroendeställning till en annan individ. Inom idrotten kan det till exempel gälla en tränare eller en ledare som trakasserar en adept. Det kan också gälla barn/ungdomar som utsätter andra barn/ungdomar.

Huvudsponsor

SVENSKA SKIDFÖRBUNDET
SWEDISH SKI ASSOCIATION

REGERINGEN
H.M: KONUNG
CARL XVI GUSTAF

RF
Svenska Skidförbundet
Svenska Skidförbundet
Svenska Skidförbundet
Svenska Skidförbundet
Svenska Skidförbundet

FÖR AKTIVA OCH LEDARE SOM ÄR IDEELLA

Idrottsorganisationernas ansvar

Aktiva och ledare som är ideella omfattas inte av den lagstiftning som rör arbetslivet. Huvudsyftet med denna policy, med tillhörande handlingsplan, är att stödja föreningar och övriga idrottsorganisationer i deras förebyggande arbete mot trakasserier. En handlingsplan är till stor hjälp för alla parter när dessa problem ska diskuteras och hanteras.

FÖR IDROTTENS ANSTÄLLDA

Arbetsplatsens ansvar

Som arbetsgivare har man ett tydligt ansvar att vidta åtgärder för att förebygga och motverka förekomsten av trakasserier på grund av kön eller sexuella trakasserier på arbetsplatsen. Det är också viktigt att arbetsgivaren har beredskap att ta itu med problemet om det uppstår. Med trakasserier på grund av kön avses ett uppträdande i arbetslivet som kränker en arbetssökandes eller arbetstagares värdighet och som har samband med kön.

Vad säger Jämställdhetslagen?

- § 6 ålägger arbetsgivaren att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att någon arbetstagare utsätts för trakasserier på grund av kön eller sexuella trakasserier.
- § 22 förbjuder arbetsgivaren att utsätta en arbetstagare för repressalier på grund av att arbetstagaren har avisat arbetsgivarens sexuella närmanden eller anmält arbetsgivaren för könsdiskriminering.
- § 22 a ålägger en arbetsgivare som får kännedom om trakasserier på grund av kön eller sexuella trakasserier att utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra att det fortsätter.

HANDLINGSPLAN

Det behövs både ett *specifikt* arbete och ett *integrerat* arbete för att öka medvetenheten och underlätta hanteringen av trakasserier på grund av kön och sexuella trakasserier.

- Det specifika arbetet handlar om att RF och SF behöver kunna tillhandahålla speciell kunskap och vägledning i dessa frågor.

Huvudsponsor

VATTENFALL

SVENSKA SKIDFÖRBUNDET
SWEDISH SKI ASSOCIATION

HÄR: KONUNG
CARL XVI GUSTAF

REKONSOLIDERINGS-
SÅL, SVENSK
KONSTLÖSNINGSTILL-
FÖR, HÖRANDE
ANVÄNDNINGSTILL

- Det integrerade arbetet handlar om att på ett metodiskt bra sätt få ut kunskap och vägledning, attityder och värderingar till den ordinarie idrottsverksamheten.
- Arbetet mot trakasserier bör ses som en del av arbetet med övriga idrottsanknutna etiska och sociala frågor.

Handlingsplanen anger ett antal åtgärder som krävs av idrotten för att vi ska kunna leva upp till den antagna policyn.

Aktiva, ideellt verksamma och anställda ska informeras eller enkelt ges tillgång till information om idrottens arbete mot trakasserier och om sina rättigheter och skyldigheter. Detta ska ske bland annat genom spridning av denna handlingsplan till alla idrottens organisationer.

Det måste vara naturligt att behandla frågor som rör trakasserier inom utbildningar och på möten och informationsträffar inom idrotten. De kan till exempel tas upp tillsammans med övriga idrottsanknutna etiska och sociala frågor. Det bör också informeras om det stöd som kan fås av myndigheter och andra organisationer utanför idrotten.

- SSF:s policy, handlingsplan och vägledning syftar till att stödja föreningar i deras arbete mot trakasserier på grund av kön och sexuella trakasserier.
- SSF:s handläggare ska under vissa tider kunna tillhandahålla information och vägledning till stöd.
- SSF:s hemsida ska innehålla viss information och vägledning till stöd för idrottsorganisationer och den utsatta.
- SSF ska sprida kunskap och information mot trakasserier som en del av arbetet med de idrottsanknutna etiska och sociala frågorna.
- SSF:s information bör upplysa att idrottsorganisationen/arbetsgivaren kan ingripa och vidta åtgärder och sanktioner.
- RF, SF och SISU ska verka för att integrera frågorna i samband med vissa möten, konferenser och seminarier.
- SF är suveräna och har ansvaret att handlägga rapporter och anmälning rörande sexuella trakasserier.

FÖR IDROTTENS ANSTÄLLDA

Det är naturligtvis viktigt att ansvariga personer är väl förtrogna med gällande lagstiftning som rör arbetslivet. Det är också viktigt med kunskap om hur denna lagstiftning på bästa sätt kan användas på arbetsplatsen.

Alla arbetsplatser: Chefer för olika idrottsorganisationer och arbetsenheter bör ges utbildning om Jämställdhetslagen. Där regleras arbetsgivarens skyldigheter att förebygga respektive ta itu med trakasserier på grund av kön och sexuella trakasserier på den egna arbetsplatsen.

Huvudsponsor

VATTENFALL

SVENSKA SKIDFÖRBUNDET
SWEDISH SKI ASSOCIATION

FOUNDED
H.M. KONUNG
CARL XVI GUSTAF
1809
SSF FÖRETRÄDARE
SOC. SVENSKA
OLYMPISKA KOMITTE
FÖR SKIDSPORT
INTERNATIONELLT SO

Alla arbetsplatser: Anställda med personaladministrativa uppgifter bör ges utbildning för att kunna ge information och vägledning till den utsatta som söker hjälp mot trakasserier på grund av kön och sexuella trakasserier.

Alla arbetsplatser: Företrädare för de lokala fackliga organisationerna bör ges möjlighet att delta i utbildning som rör lagstiftning för arbetslivet.

Anställda eller förtroendevalda: som ansvarar för eller arbetar med idrottens trovärdighetsfrågor bör ges möjlighet att delta i utbildning rörande trakasserier på grund av kön och sexuella trakasserier.

Alla anställda: bör ha kännedom om de lagar som rör arbetslivet och de personalpolicys som rör den aktuella arbetsplatsen.

Nyanställda: bör inom ramen för introduktionen få information om de lagar som rör arbetslivet och de personalpolicys som rör den aktuella arbetsplatsen.

VÄGLEDNING NÄR TRAKASSERIER ÄGT RUM

Vägledningen ska underlätta för den utsatta och för den organisation där trakasserier på grund av kön och sexuella trakasserier ägt rum. För att underlätta för aktiva, ideella, anställda samt deras organisationer, så kan SSF:s policy, handlingsplan och vägledning, ge viss information och vägledning.

Felet begås alltid av den som trakasserar. Den utsatta har rätt att reagera på och agera mot sådant denna anser är kränkande. Några sätt för den utsatta är:

- Att markera att beteendet är oönskat genom att säga ifrån, eller be någon annan säga ifrån.
- Att söka stöd om det inte hjälper att säga ifrån. Att tala med någon i sin närhet som den utsatta känner förtroende för. I föreningen, specialidrottsförbundet och/eller på annan nivå inom idrotten finns personer att vända sig till, personligen eller genom ombud.
- Att skriva ned allt om det inträffade; datum, klockslag, vad som hände, eventuella vittnen och så vidare. Det är viktigt med bevismaterial om händelsen leder till en utredning. Den utsatta kan också beskriva sina upplevelser för någon närstående person som i sin tur kan skriva ner det inträffade.

Huvudsponsor

VATTENFALL

SVENSKA SKIDFÖRBUNDET
SWEDISH SKI ASSOCIATION

REGERINGEN
H.M. KONUNG
CARL XVI GUSTAF

REGERINGEN
REKONSTRUKTIONEN
SOK, SVENSK
OLYMPISKA KOMITTE
ESKEDATIONEN
INTERNATIONELLT SKI

ÅTGÄRDER VID TRAKASSERIER:

När trakasserier på grund av kön och sexuella trakasserier har skett anser SSF att följande ska vara vägledande i den kommande hanteringen:

- Snabbhet
- Inhämtnade av yttranden från alla parter
- Diskretion
- Uppföljning

När en anmälan framförts eller en uppgift på händelse på annat sätt kommit till kännedom bör idrottsorganisationen skyndsamt ta upp den akuta situationen.

Det är inte minst viktigt om parterna möts i den vardagliga verksamheten. Efter en samlad bedömning bör idrottsorganisationen besluta om den utpekade bör ta timeout tills frågan är utagerad. Den utpekade bör ges möjlighet att yttra sig innan beslut fattas.

Rapport

Ideella/aktiva rekommenderas att rapportera till någon närstående person inom föreningen där den utsatta är verksam eller till SSF. En rapport leder till en informell lösning (se nedan).

Anställda rekommenderas att rapportera till någon kollega, särskild utsedd person, någon i ledningen eller sitt skyddsombud på arbetsplatsen.

En rapport leder till en informell lösning (se nedan).

Formell anmälan

Ideella/aktiva anmäler i första hand till någon i den förening där den utsatta är verksam, eller till SSF. En anmälan leder till formella åtgärder (se nedan).

Anställda anmäler till särskilt utsedd person, någon i ledningen eller sitt skyddsombud på aktuell arbetsplats. En anmälan leder till formella åtgärder (se nedan). En formell anmälan kan också lämnas direkt till JämO (Jämställdhetsombudsmannen).

Polisanmälan

Ideella/aktiva och anställda: Trakasserier av brottslig karaktär bör alltid polisanmälas (se nedan). Det betyder att SSF som intresseorganisation ej är en anmälningsinstans.

Huvudsponsor

VATTENFALL

SVENSKA SKIDFÖRBUNDET
SWEDISH SKI ASSOCIATION

PRESDIREKTÖR
H.M.: KONUNG
CARL XVI GUSTAF

VERKSAMHET
K. RASKERIER/BEKLAGNING
SSA, SVENSKA
OCH/ELLER EKONOMI
IS, FÖRENING
INTERNATIONELLA IS

Då en rapport eller anmälan sker ska de handläggas efter SSF:s rutiner och eventuella riktlinjer. SSF:s handlingsplan är ett stöd och en vägledning för detta. Självklart underlättar det för den utsatta, den utpekade och för den som mottar anmälan om det finns enkel tillgång till information och rådgivning. Alla idrottsorganisationer med anställda bör beakta att de omfattas av Jämställdhetslagen.

Nedan beskrivs de tre nivåerna: informell lösning (vid rapport), formell åtgärd (vid formell anmälan) och polisanmälan.

Informell lösning (efter en rapport om trakasserier)

Trakasserier är ett av de känsligaste problemen som kan uppstå på en arbetsplats eller inom en verksamhet, därför att företeelsen så nära berör den personliga integriteten. Det är viktigt ur allas synvinkel att trakasserier upphör omgående. Om trakasserier inte upplevs och bedöms vara av allvarlig natur kan en informell lösning vara att föredra. Det kan i vissa fall ske enbart mellan de berörda parterna eller med/genom ombud. Även en styrelse eller arbetsledning kan välja denna väg. Observera att det är den utsattes upplevelser som är avgörande, inte omgivningens tolkningar.

Barn och ungdomar rekommenderas att berätta om sina upplevelser för förälder och/eller annan vuxen person som denne har förtroende för. Barn och ungdomar har också olika jourtelefoner att tillgå (se vidare sista avsnittet). En vuxen person som får kännedom om sexuella trakasserier/övergrepp mot barn eller ungdom ska själv ta kontakt med barnets förälder och diskutera det inträffade.

Finns det osäkerhet kring detta bör man först rådgöra med någon som har vana och/eller kunskap rörande sådana frågor (se vidare sista avsnittet).

En vuxen aktiv, ideell ledare eller anställd som har utsatts för sexuella trakasserier rekommenderas att berätta om sina upplevelser för någon person på arbetsplatsen eller inom verksamheten och med honom eller henne diskutera det inträffade.

Det bör framhållas att en person som rapporterar om trakasserier inte därmed automatiskt ger en formell anmälan mot den anklagade. Mottagare av information om trakasserier ska iaktta tystnadsplikt om ej den utsatta begär något annat.

Ett ofta fungerande sätt att få trakasserier att upphöra är att klart och tydligt säga till den trakasserade att dennes handlande upplevs som ovälkommet och kränkande. Det kan framföras av den utsatte själv, genom närstående person eller annat ombud.

Formell åtgärd (efter en formell anmälan om sexuella trakasserier)

Om den informella hanteringen inte leder till någon förändring eller om inträffade trakasserier är av mer allvarlig natur bör formella åtgärder vidtas.

Huvudsponsor

VATTENFALL

SVENSKA SKIDFÖRBUNDET
SWEDISH SKI ASSOCIATION

PRESTAD
H.M. KONUNG
CARL XVI GUSTAF

SVENSKA SKIDFÖRBUNDET
SÖL, SVERIGE
DANISHA SKI UNION
FINNISH SKI FEDERATION
INTERNATIONAL FEDERATION

Detta görs direkt av den utsatta eller genom ett ombud till denna. Finns det ingen utsedd person kan anmälan lämpligen ske till en chef eller en förtroendevald person inom den organisation där aktuellt trakasseri ägt rum. Utredningen ska ske snabbt och med respekt för både den utsatta och den anklagade. Den utsatta har alltid möjlighet att ta tillbaka sin anmälan.

Detta gäller i utredningsarbetet:

- båda parter ska bli hörda och få utveckla sina argument och synpunkter
- uppgifter som lämnas bör skrivas ner för kontroll, sekretess ska beaktas så att parternas personliga integritet skyddas
- namn och innehåll i anmälan får inte delges andra än dem som deltar i utredningen
- om den anmälda anses skyldig kan eventuella sanktioner bli aktuella (se nedan)
- formella åtgärder bör alltid planmässigt följas upp under en tid. Detta för att garantera att trakasserierna har upphört.

Om den anmälda anses skyldig kan sanktioner bli aktuella (se nedan). Formella åtgärder bör alltid planmässigt följas upp under en tid för att garantera att trakasserierna har upphört. Om det visar sig att den anklagade är skyldig kan disciplinära åtgärder såsom varning, omplacering, diskvalifikation, avstängning (ideella), uppsägning (anställda) eller polisanmälan komma att vidtas. Sanktioner kan ske då händelsen faller under föreningens stadgar, SF:s bestämmelser/ stadgar eller stadgar för Sveriges Riksidrottsförbund (14 kap 2 §).

Polisanmälan

Om formella åtgärder inom idrotten inte är tillräckliga kan ärendet parallellt även drivas i domstol. Har trakasserierna varit av så allvarlig art att de kan anses vara av brottslig karaktär bör det lämnas en åtalsanmälan vid lokal polismyndighet. En person som befins skyldig kan dömas till böter eller fängelse beroende på brottets omfattning och karaktär.

Uppföljning

Oavsett vilka åtgärder som vidtagits, är det viktigt att dessa följs upp för att kontrollera att trakasserierna upphört. Har det skett en formell anmälan ska arbetsgivaren eller idrottsorganisationen utföra denna kontroll.

Krishantering

Arbetsgivaren eller idrottsorganisationen bör så tidigt som möjligt bedöma om den utsatta är i behov av professionell samtals hjälp och i så fall rekommendera detta. Vid allvarigare och/eller återkommande former av trakasserier kan det vara nödvändigt att den skyldige bereds någon form av

Huvudsponsor

VATTENFALL

SVENSKA SKIDFÖRBUNDET
SWEDISH SKI ASSOCIATION

H.M. KONUNG
CARL XVI GUSTAF

REGERINGEN
Riksdagen
Sveavägen 1
103 34 Stockholm

stöd för en beteendeförändring. Detta kan också villkoras som en del av de sanktioner som eventuellt vidtagits. Varje utredning bör närmare överväga behov och utformning av ett sådant stöd.

Har händelsen blivit allmänt känd i ett större sammanhang och därmed påverkat arbetslagets eller föreningens förutsättningar att fungera kan det finnas skäl att ge stöd också för detta. Det är emellertid av största vikt att beakta integritet och tystnadsplikt.

**MER INFORMATION HITTAR DU HOS:
Riksidrottsförbundet och SISU Idrottsutbildarna**

www.rf.se
www.sisuidrottsutbildarna.se
Tel 08-699 60 00

JämO

www.jamombud.se
Tel 08-440 10 60
Litteraturltips: JämOs handbok om sexuella trakasserier.

BO (Barnombudsmannen)

www.bo.se
Tel 08-692 29 50

Bris (Barnens rätt i samhället)

www.bris.se
Barnens hjälptelefon: 0200-230 230
Föräldratelefonen: 077-150 50 50

Rädda Barnen

www.rb.se
Tel 08-698 90 00
Föräldratelefonen: 020-786 786

HOPP Riksorganisation mot sexuella övergrepp

www.hopp.org
Tel: 08-644 03 55
Jourtelefon: 020-44 33 55

Fastställd av Förbundsstyrelsen den 16 mars 2012.

Mats Årjes
Förbundsordförande

Niklas Carlsson
Förbundsdirektör

Huvudsponsor

VATTENFALL